

[Karl Max Rasmussen.]

lægge kommunerne at gøre det. Jeg kan i den henseende henvise til skolelæge Søgaards beretning fra Sydthy og også til den sidste, vi har fået fra skolelæge Signe Engbæk, Hjørring. Det er ikke tilstrækkeligt, at der står „kan“, der må stå „skal“.

Der er talt om det økonomiske. Det blev der også, da spørgsmålene blev rejst første gang af hr. P. E. Eriksen og senere af mig; man henviste til kommunesammenlægningen og byrdefordelingsforslaget, der skulle komme. Må jeg ikke sige med det samme, at det er mig i og for sig så inderlig ligegyldigt, hvem der skal betale, om det bliver kommunerne, der skal betale, eller staten skal yde refusion. Det vigtigste er, at der skabes muligheder for kommunerne, således at også de svagest stillede kommuner får mulighed for at gå i gang med det.

Der er nævnt et tal på 25 pct. som det antal børn, der ikke får skoletandpleje, men skoletandlæge Bent Eriksen fra Århus holdt et foredrag på januarkongressen i Århus her i 1970 og nævnte nogle andre tal, der var fremkommet efter en undersøgelse rundt om i amterne, og den undersøgelse siger noget andet. De 25 pct. er måske rigtige, hvis man regner hovedstadsområdet med, hvor der er tandbehandling også for spædbørn. Der er mulighed for 100 pct.s dækning i disse områder og i de store byområder. Men det kan jo betyde, at ude i de tyndtbefolkede egne, i de svagt stillede kommuner, når procenten af børn, der ikke behandles, op i nærheden af de 100. Statistik er noget mærkeligt noget og kan bruges til mange ting, men i et spørgsmål, hvor det drejer sig om børnesundheden, finder jeg ikke man kan anvende den statistik. Der må man, havde jeg nær sagt, tage amt for amt og kommune for kommune, som Århusundersøgelsen har gjort, og da viser det sig, at der stadig er 35-40 pct. af børnene, der overhovedet ingen tandpleje vil få.

Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om der ikke nu kan komme til at stå „skal“ i stedet for „kan“. Jeg er helt enig med ministeren i hans bemærkning om, at det skal ske så tidligt som muligt, og derfor spørger jeg: hvornår kan vi så vente lovforslaget? For vi skal jo også regne med, at kommunerne skal have tid til at opbygge disse ordninger. Får vi lovforslaget først i den kom-

mende samling, kan der fastsættes en dato, hvor kommunerne kan begynde at gå i gang. Jeg tror, der blev nævnt en tidsfrist som 1974. Jeg mener, det er alt for sent at gå i gang. Jeg ved, at jeg har tandlæger, i særdeleshed skoletandlægerne, over hele landet med mig, når jeg siger, at det gælder om at komme i gang så hurtigt som overhovedet muligt, og jeg kan ikke forstå, at det skulle behøve at vente så længe. Kommissionsbetænkningen gik ind for en trinvis opbygning, og jeg har heller ikke tænkt, at det var muligt for alle kommuner at gøre det på anden måde, men jeg vil dog gerne sige, at det må naturligvis være op til kommunerne, om de mener at være i stand til at tage mere end ét trin ad gangen.

Der er også nævnt tandlægemangelen. Hr. Ove Munch var bekymret for tandlægemangelen. Må jeg sige, at allerede kommissionsbetænkningen nævnte i 1966, at der skulle være tandlæger nok til en trinvis opbygning såvel af småbørntandplejen som af skoletandplejen, og senere er antallet af tandlæger steget fra år til år, mens det antal tandlæger, der opholder sig i udlandet, er ret konstant; det vil sige, at når de har været ude et stykke tid, kommer de hjem igen. Der skulle faktisk være dækning af tandlæger til en trinvis opbygning af denne børnetandpleje.

Hr. Ove Munch var også bekymret for fordelingen, og det er naturligvis rigtigt, men det bliver vel også et spørgsmål om overenskomsterne og om de vilkår, man kan byde tandlægerne ude i de mindre kommuner. Dansk Tandlægeforening mener ikke, at man behøver at nære bekymringer i den henseende, og den afgående rektor, professor dr. odont. P. O. Pedersen, mener også, at der skulle være tandlægedækning i rimeligt omfang til en trinvis opbygning.

Jeg har så at sige inde på livet hver dag, hvor nødvendigt det er at komme i gang så tidligt som muligt. Så sent som i tirsdags blev jeg inviteret op på vores tandklinik, som er en stor central tandklinik for Nørrebro, og jeg fik lov at se ind i munden på en lille pige på 9 år. Hun kom fra en jysk landkommune, havde aldrig været ude for tandpleje. Hendes blivende tænder var aldeles ødelagte, sad som tandstumper, og selv i fortænderne var der hul i hver eneste. Dansk Tandlægeforening vil sikkert være